

ORAVSKÉ
MUZEUM
P.O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MUZEUM
P.O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MUZEUM
P.O. Hviezdoslava

Kramér y u s o w y

Císl. f. Pražské Poslovství Noviny.

Roku 1790.

Nro. 46.

ORAVSKÉ
MUZEUM
P.O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MUZEUM
P.O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MUZEUM
P.O. Hviezdoslava

Druhý roční běh.

Mozilné Zpráwy strany války v pofoře.

Tohoto týdne gakýmsy sauz kromným listem roznesla se zde ta pověst, že skuz rečně Rusové město Ědanz do slesi tisíci lidu branného osadili, a nedaleko odnud 15 tisíců nemilosrívých Bozáků a Balmuků na oči Prussianum postavili. — Takowá zpráwa bylaby ovšem pro nasse Pány Čtenáře velmi důležitá, neboť bychom z toho snadně sauziti mohli, že Prussané gistolně giz wognu od Rusů na krku magj. Než rato pověst z neyposledneggých weréyných listů nikterak se nepotvrzuge. Mezy tím ale předce pravdě podobno jest, že čas

sem nepřátelstwo mezy Ruským a Berlinským dworem od Ědanska svůj pozátek wzýti může. Polácy z veliké částky naklonili se k Ruskému dworu, a daří se jeho pomoci od toho požadání, kteréž gím byl Berlinský dwůr strany postaupenj Ědanska a Thornu přednost, oswobozeni budau. Také Ruský dwůr do dnesšího dne o tom slyseti nechce, by prostřednictwim Prustého dwora nyznegisi. Cirecká wogna k swému sloučení přijeti měla, anobrž což se koli tkhe této důležitosti, aby to wse sami válku vedoucy dworowé mezy sebau bez posazjenj cyzý mocy a prostředků vgednali.

ORAVSKÉ
MUZEUM
P.O. Hviezdoslava

ORAVSKÉ
MUZEUM
P. O. HVIEZDOSLAVA

Via ten tedy způsob Prusky dwůr, nez mohla nic platen býti svým prostřednictvím Tureckému dworu, posléz, gákožto geho alliowaný, předce gen wálku Rusum wyporvědji přinucen bude.

Wysak aniž my od této války byliby tom cele oswobozeni; nebo nás císařský dwůr na tom zůstáwá, pokudby Berlinský dwůr proti Rusum wálku pozdwihl, že nás dwůr dle zavřené smlauwy pomocný lid proti Prussanům do pole postaviti chce.

3 Rygry se pisse na den 6 října: Vlenit na to ponuštenj, pokud předce mezy nassim Ruským a Pruskym dworem válka vznikne, aby nasse slavná Mocnářka někdy djl Pruske zemié vyhovowati chce. Ale 50 y 60 tisyc Kalmuků a Božáků pohotově stoji, kteří, gákož nawyklj gsaui, wssocky Pruske země smanhem wyplenj a wyhubi, tak že se za dlauhý čas vjce nebuda mocy zpamatowati. Pro wětssi bezpečnost nasse městské obrady naporaď se zprawují a w branný stav vpadji, y také se zde přehogně spjže zařadaji. Prussané přiblizují se z Kurlandských hranic, a protož y Rusowé nelenují. W Turcích, Prusku, a také z částky w swobodném Polsku velice na to hněví, wi gsaui že Ssweydský Král s nasse Mocnářkou w pokog wessel, a práve tím časem, když z geho strany wedeni války nevyjce zapotřebí bylo. Wysak ale gáka pro něho pomoc z Turcy mu žádných peněz víc neposylali, a na pomoc Pruskeho a Anglického dwora za celá tři léta nadarmo očekával. Skrze tento s Ssweydským dworem včiněný pokog Ruská Mocnářka nyni w takozém stavu gest, že proti Prussanům

ORAVSKÉ
MUZEUM
P. O. HVIEZDOSLAVA

scelau mocy do pole wytáhnouti může, a pokudby se předce Polissij stavowe k Pruske straně přirazyli, tedy Ruský dwůr válku sežene do Polska, a w té zemi pomoc gák ne rekrutuj, tak y na pevných a potrawě shledávatci bude.

Při Pruskej výrobi, a zwláště kdež řeka Wysle do moře wpadá, Prussané velmi perně se ohražují, a obáz wagi se, že gich Ruské lodj nawstijwj, kteréž spolu zo tisyc branného lidu k osazenj Čdanská přivezti magj. Ale 50 tisyc Rusu stahuge se dohromady w Flandru, a tito gsaui prwsi, genž se na Prussany oborí, gák mile toto slovo "Wogna", vsllyssj.

Strany teto wogeneské důležitosti mezy Ruským a Pruskym dworem, gíny list na tento způsob se wygadřuje: "Ruský dwůr nad Prusku politykau svijetézil. Nebo hned nato, gák Angličané pokrozyli, že znamenitý počet walečných lodj na východní moře wyslau na pomoc Ssweydům, pokud se Denemarkové w Ssweydskau wognu mísit budau, tak Ruský dwůr Angličany od tohoto předsevzetí tau naděgi pozdržel, že s nimi w prospěšnau smlauwu strazny wedeni obchodu vjiti chce. Gedánjs strany toho sro dobre od ruky, a w skutku velmi prospěšná smlauwa pro Angličany byla ponawržena. Skrze to Ruský dwůr nabyl příležitosti a času k gíny důležitějším věcem. Mezi tím popichl Sspanyelu proti Angličanům, a též způsobil to při Ssweydách, že pokog přigali. Potom ale Ruský dwůr natvržené smlauwy strany wedeni obchodu s Angličany nechtěl prvé podepsati, leč w ni některý člankové zginaceni budau,

a zvlášť ten byl nově předložen, aby
wszecky w Rusku vypracované věcy,
kteréž Anglickané brati budou, na Ruz-
ských lodích dowáženy byly. Slowem,
pro Sswedy věc neyhorší byla, že se
v Berlinský dwůr strze Angličany w
svém předsvořectví pozdržel, a strze toz-
gakoz v strze popusštěn, k u kterémuz
se Císař Leopold w Raythenbachu pod-
volil, Berlinský dwůr svého cíle ne-
dosáhl, a tau přejinav Prusky Král
Wylem na Anglického Posla w Berlíně
welice se rozhněval.

Co se těne Pruskeho dwora, wossecky zprawy nám gedenosworne w znas most vwádj, že on na tom pewně a cele žustawá, aby Rustá Mloenářka gebo prostřednictwi z ohledu sponcenj Turecké wólky přigala, a wossecky wybodzowane země opět Turkum na wratila. Tyto zprawy gesstě dále dokládagj, že tolíko nyněgssi pozdnj čas a velmi obtížné dodáwanj potrawy, Pruskemu dworu na překážku gest, ginák žeby hned Rusim wognu wýhowěděl.

Gisty list z Lwowa w Halicy na
den zo ľjgna vŕvadl nám toto w zná-
most : Tak se wubec myſilo, že zde le-
žicý wogšto w Morawě a Čechách swé
zýmni přeletečení miti bude; ale tato na-
děge negednau zmizela, a gisto gest, že
nas bogowný lid předce cosy důležiteg-
ho na prácy dostane; a takž se zdá,
náſsi dělostřelcy přes zýmu dosti zane-
práždněni budou.

**ORAVSKÉ
MÚZEUM
PO HVEZDOPRAV**
Š Chočjna píše se w tento smysl:
Na mísce potoka máme dewstíměsícné
příjemější. Škoda naší nowě vstavene
ohrady okolo Chočjna! snad sime gi při-
liš časné zborili. Vssak nic nedělá, kdo

po tri měsících všecky všecké všecké autoraz
ty potese, tomu také tento wedeny nás
klad snadné připočten býti může. My
zde očekáváme, co se dále djeti bude, a
zatím podlé nevyššího rozkazu všii
potrawau na zymu opatření býti musý-
me. Do pevnosti žádaj neni vpuštěn,
a tak přísný pořádek opět vveden gest,
gakéhož potřebj, když na dobrém po-
zoru býti musýme. Z Ruské strany, gak
slyssíme, žádný negde k gedenánj o po-
kog, aniž myslí, aby tím Turkům ně-
gaké potescenj včinili. Oni nepřigali
žádného přímerj, a cožkoli ted před se-
bou magj, gest to, aby nevyššímu
Wezyrowi dosti zaneprázdněn j w zymě
způsobili. Ismail, Durcewo, Thurnul
a Braila gsau gedině všecky kterýmž
Rusové sáhnau tím práwe časem, když
Turcy odpočinutj nevyjce žádati budau.

Týž list z Chocjna gesce dále takto
se wygadruje: Nyněgssí polityce Wj-
deňského a Petrohradského dwora žádný
dobré porozuměti nemůže. Wjdeňský
dwur v jednal shromáždění strany wj-
gednání pokoge, a Ruská Vlčnárka ani
pohrůžkami ani dobrým představenjm
k tomu pohnuta býti nemůže. Toli nás
k tém myslinkám přivede, že snad zá-
wazek mezy témto dwěma mocnostmi
roztřízen gest z žagisté toby se každý mey-
lil, a tak mnohoby řekl, že nás cýsařský
dwur swé země přjmo swým závislostj-
kum otewřti chce. A kdeby, medle, giz
né alliance hledal z — Owssem nás
Vlčnář žádá pokoge; než cím vjce
toho žádě, tím vjce Ruské alliance hle-
děti musy, dokud bychom gine plarnegssí
nenalezli. Protož sylne daufati můžes-
me, že záwazek s Petrohradským dwor-

rem gessé na delší čas zachován bude. K tomu nevidímeli na oko, že Ruská Mločnářka se všem spokojena gest, což koli dwůr Rakouský činí z následowně všecko to, což se večeřně mluví, od toho počít se v ragnosti činí, můž byti daleko rozdílné; a gak se zdá, Ruský dwůr při shromáždění konečně svým mečem dá znamení, aby se všecko slouživým pořádkem, a gak se Ruskému dworu libiti bude, gedenalo. A snad posledně, ne Prusky dwůr, nebož Ruské, Švédské, Denemarkové a Polácy tuto velikou důležitost, totiž válku Tureckou k svému skončenj přivedou.

Gakž koli ryto teď podotknuté zpráwy, kteréž napořád z sainých prawdových listů wytaženy jsou, nevyvisej nám o budancy válce předpovídají, samy nyněgssí okolostogicnosti nám na srozumění dávají, že důležitosti tak umnohých nynj w hromadě zpletenejch dworů gedařa gináć než mečem rozhodnutý byti mohou; tak předce gisty list z Rakous w těchto posledních dnech psaný dce nás o této věci cele gináć zprawiti, y vbezpečiti, že v Ruský dwůr giz k zavřenj pokoge s Turky nakloněn gest. Obsah toho listu gest následujcý:

"Dne 2 toho měsice ráno přišel do Vojné rychly posel Major Dawlassin od Knížete Potemkyna, kterýž Knížeti Galicyn, Panu Ruskému Poslowi, oné výninky w známost vvedl, dle kterýchž Petrohradský dwůr s Turky pokog zavřití nijm. Svobodný Pán z Herbertu má ge při shromáždění Tureckém zplnomocněným poslum přátelsky wznázmost vwesti, a pokud přigary budau, hned o tom Kníže Potemkyna zprawiti.

Stalo by se vossak, žeby se Turecký dwůr k prígeti gich do iho vnora přistjho roku rozmysliti nechtěl, tedy Ruský dwůr prohlaſuje se, že od onech výminek odstanpi, a napotom ginau cestau Turci k pokogi puditi bude. Gakž o tom v historie zpráveni gsmu, výninky ty jsou následujcý: 1) Aby se Prusky dwůr w důležitosti válku wedancých dworů newkládal, a následowně aby Turci gicho prostřednictwem od sebe odvrhli. 2) Ruský dwůr od poloostrova Brynu, a peroností Akermanu a Černowa níkterak vpuštiti nechce. 3) Aby Turci od práva a nadání, gakž se na Moldawu a Walachy místi zdál, docela vpuštili, a Chočn aby zbořen byl. 4) Aby pevnost Bendž žustala, gakž nynj gest, napoly zbořena, a nikdy od Turků nebyla wystawena. — W témž listu z Rakous gessé se piše: Vyměte prw budeme mocu zwěděti, gakž se gedenaj o pokog dariti bude. Prusky zplnomocněny Minister Hrabě Lichbezzyký, kteryž k shromáždění a gedenání o pokog vstanoven gest, dne 1 toho odjel do Bukarestu, a w málo dnech za ním odgedau zplnomocněný Poslowé, Anglický a Hollandský, Kytř Bayt a Baron Heftner. Gakž nynj historie vjme, toto shromáždění w místě tak řečeném Systow (ne Synow) bude se držeti.

Ostatk wálečného lidu na Tureckých hraničích také giz na zimnji přejezdens odráhl, vossak ale nedaleko od hranice a ob sebe ležeti bude; nebo prozradlnost toho vyhledává, aby snad Turci w čas přjměři nějaké weitržnosti nevčinili.

W Čes-